

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, 1.08.2012.

RPO-705902-IV/12/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 2.08.12.

nr 3697 podpis. *Borusewicz*

p.r. Ręch
6867 3.08.12
M

Wzajemnie szanowny Panie Marszałku

W związku z pismem Pana Marszałka z 4 czerwca 2012 r. (BPS/043-13-502/12), przesyłam w załączeniu kopię odpowiedzi udzielonej Panu Senatorowi Grzegorzowi Wojciechowskiemu na oświadczenie z 30 maja 2012 r., załączone do pisma Pana Marszałka.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że – zgodnie z prośbą Pana Marszałka – wersja cyfrowa niniejszego pisma oraz odpowiedzi udzielonej Panu Senatorowi Wojciechowskiemu została przesłana na podany adres poczty elektronicznej (odpowiedzi@nw.senat.gov.pl).

Zał. 1

Z poważaniem

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, 1. 08. 2012 r.

RPO-705902-IV/12/MK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Pan Grzegorz Wojciechowski
Senator RP
Biuro Senatorskie
ul. Kościuszki 18
86-200 Rawa Mazowiecka

Szanowny Panie Senatorze!

W związku z pismem Pana Bogdana Borusewicza, Marszałka Senatu z 4 czerwca 2012 r. (BPS/043-13-502/12) i załączoną doń kopią oświadczenia złożonego przez Pana Senatora i innych senatorów na 13. posiedzeniu Senatu 30 maja 2012 r. w sprawie Pana Rafała P [REDACTED] i jego kontaktów z dzieckiem, na podstawie art. 11 pkt 2 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmię wskazuję, że wymiar sprawiedliwości w RP sprawują niezależne sądy, które zgodnie z art. 173 i następnymi Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej są władzą odrębną i niezależną, a sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji i ustawom. Niezawisły sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.), a następnie po zamknięciu rozprawy wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 KPC).

Dla możliwości korygowania orzeczeń sądu został stworzony tok instancyjny, na mocy którego od niekorzystnych dla siebie orzeczeń można się odwołać (art. 176 Konstytucji RP). Jako że ingerencji w niezawisłość orzeczniczą sądów zakazuje Rzecznikowi tak Konstytucja, jak i ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich, Rzecznik nie komentuje prawomocnych orzeczeń sądowych, a nieprawomocne – jedynie w formie ewentualnie składanych środków odwoławczych.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 49 KPC, Panu P [REDAKTOWANE] (a także jego matce, w toczącym się w jej sprawie postępowaniu) przysługuje prawo zgłoszenia wniosku o wyłączenie sędziego, lecz tylko, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że polskie prawo dopuszcza możliwość uzyskania alimentów od dalszych krewnych dziecka, nie tylko rodziców. Mówi o tym artykuł 132 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. z 1964 r., Nr 9, poz. 59 ze zm.), który stanowi, iż obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Artykuł ten pozostaje w związku z artykułem 128 KRO, który stwierdza, że obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Zobowiązani do dostarczania środków utrzymania mogą być także dziadkowie, będący krewnymi dziecka w linii prostej. Powstanie obowiązku alimentacyjnego dziadków może nastąpić, gdy:

–dziecko uprawnione do otrzymywania alimentów w ogóle nie ma krewnych obowiązanych w bliższej kolejności (np. osoby takie zmarły);

–osoba zobowiązana w bliższej kolejności (np. ojciec dziecka) nie jest w stanie wywiązać się ze swojego obowiązku alimentacyjnego lub stopień możliwości wywiązywania się z tego obowiązku nie wystarcza na pokrycie w pełnym rozmiarze środków utrzymania i wychowania dziecka;

–uzyskanie od osoby zobowiązanej w bliższej kolejności potrzebnych dziecku środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Niezawisły sąd oceni, czy w opisanej sytuacji alimenty od babki dziecka mogą być orzeczone. Alimenty te mogą zostać orzeczone jako uzupełniające bądź zastępujące alimenty świadczone przez Pana P [REDAKTOWANE], w obu przypadkach ich wysokość zostanie ustalona na podstawie art. 135 § 1 KRO, tj. uwzględniając nie tylko usprawiedliwione potrzeby uprawnionego dziecka, ale także zarobkowe i majątkowe możliwości babki dziecka.

W przypadku niesatysfakcjonującego rozstrzygnięcia sądu matce Pana P [REDAKTOWANE] służy prawo złożenia apelacji. Apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej orzeczenia z uzasadnieniem.

Jeżeli strona nie zażądała uzasadnienia orzeczenia w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji, termin do wniesienia apelacji biegnie od dnia, w którym upłynął termin do żądania uzasadnienia (art. 369 KPC).

W tej sytuacji Rzecznik Praw Obywatelskich nie widzi podstaw do podejmowania dalej idących interwencji poza przekazaniem powyższych informacji. Uprzejmie proszę Pana Senatora o przekazanie powyższych treści pozostałym zainteresowanym Senatorom, tj. Panu Markowi Martynowskiemu, Andrzejowi Pająkowi i Bogdanowi Pękowi, za co z góry dziękuję.

Z poważaniem

